

**www.yavulkan.rs**  
office@vulkani.rs

## **Naziv originala: Sabaa Tahir | A TORCH AGAINST THE NIGHT**

Copyright © 2016 Sabaa Tahir

All rights reserved.

Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02114-1

Saba Tahir | **BAKLJA U NOĆI** | 2017.

I izdanje

### **Za izdavača**

Miroslav Josipović

Nenad Atanasković

Saša Petković

### **Izvršni urednik**

Dubravka Trišić

### **Urednik**

Aleksandra Golubović

### **Lektura / Korektura**

Katarina Pišteljić / Igor Stanojević

### **Dizajn korica / Prelom**

Nebojša Zorić / Mileta Miletić

### **Štampa**

Vulkan štamparija | Vojvode Stepe 643a, Beograd

### **Izdavač**

Vulkan izdavaštvo d.o.o.

Gospodara Vučića 245, Beograd

office@vulkani.rs | www.yavulkan.rs

### **Tiraž:**

1.000 primeraka



Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.



YA FANTASTIKA

S A B A T A H I R

# BAKLJA<sup>U</sup> NOĆI

Prevela Ana Anastasijević

● ● ● ● Y ●  
VULKAN

Beograd, 2017.



*Za moju majku, mog oca, Mer i Buna*

*Sve što jesam dugujem vama*



# DEO PRVI

*Bekstvo*







## LAJA

**K**ako su nas samo pronašli tako brzo?

Iza mene se kroz katakombe čuju odjeci ljutih uzvika i fijukanje metala. Pogled mi prelazi preko iskeženih lobanja, kojima su obloženi zidovi. Čini mi se da čujem njihove glasove.

*Budi hitra, budi brza, kao da mi šapuću. Osim ako ne želiš da zauzmeš mesto u našim redovima.*

„Brže, Laja“, kaže moj vodič. Oklop mu svetluca dok hita ispred mene kroz katakombe. „Pobeći ćemo im ako budemo dovoljno brzi. Znam tunel za bekstvo koji vodi iz grada. Kad jednom budemo u njemu, spaseni smo.“

Čujemo škripanje iza nas i vodič se okreće, bacajući pogled preko mog ramena. Njegova ruka je zlatnosmeđa fleka, kojom grabi balčak sablje prebačene preko leđa.

Jednostavan pokret ispunjen pretnjom. Podseća me na to da on nije samo moj vodič. On je Elija Veturije, naslednik jedne od najbogatijih porodica u Carstvu. On je nekadašnja maska – elitni vojnik Marcijalskog carstva. I moj saveznik – jedina osoba koja može da mi pomogne da izbacim svog brata Darina iz zloglasnog marcijalskog zatvora.

U jednom trenutku Elija je iza mene, a već u sledećem nalazi se na čelu, krećući se s gracioznošću neočekivanom za tako krupnog čoveka. Zajedno virimo u tunel kojim smo upravo prošli. Bubnji mi u ušima. Nestalo je sve ono ushićenje koje sam osećala prilikom razaranja Akademije na Crnoj steni i spasavanja Elije od pogubljenja. Carstvo nas lovi. Ako nas uhvate, umrećemo.

Znoj mi probija kroz košulju, hladan je dok mi curi niz telo i kosu, iako je u tunelu toplo. Čini mi se da čujem režanje neke lukave gladne nakaze.

*Požuri! – vrišti moj instinkt. Beži odavde!*

„Elija“, šapućem, ali mi on prislanja prst na usta – ššš! – i trza jedan od noževa iz kanija pričvršćenih preko grudi.

I ja izvlačim bodež iz pojasa, pokušavajući da čujem, iako me ometaju trupkanje tarantula u tunelu i sopstveno disanje. Peckajući osećaj da nas neko posmatra bleđi – smenjuje ga nešto gore: miris smole i vatre; pojačavanje i utišavanje glasova postaje sve bliže.

Carski vojnici.

Elija mi dodiruje rame i pokazuje prvo na svoje, a zatim na moje noge. *Prati moje stope.* Pratim ga toliko pažljivo da se bojim i da dišem, a on se okreće i užurbano udaljava od glasova.

Stižemo do račvanja u tunelu i skrećemo desno. Elija glavom pokazuje na duboku rupu u zidu, u visini ramena, koja liči na kameni kovčeg otvoren s jedne strane.

„Unutra“, šapuće, „sve do kraja.“

Uvlačim se u kriptu, suzbijajući jezu zbog šuškanja tarantula. Sablja koju je Darin iskovao visi mi na leđima, a njen balčak glasno struže po kamenu. *Prestani da se vrpoljiš, Laja – ma šta da puzi unaokolo.*

Elija uranja u kriptu odmah za mnom, ali zbog svoje visine mora da se sagne u polučučanj. U tesnom prostoru ruke nam se dodiruju, a on oštro udiše. Ali kad pogledam u njega, vidim da mu je lice okrenuto prema tunelu.

Čak i na tom slabom svetlu sivilo njegovih očiju i oštre crte vilice vrlo su upečatljivi. Osećam grčenje u donjem stomaku – nisam navikla na njegovo lice. Do pre samo sat vremena, dok smo bežali od razaranja koje sam izvela na Crnoj steni, lice mu je bilo sakriveno srebrnom maskom.

On naginje glavu, osluškajući kako se vojnici približavaju. Hodaju brzo, glasovi im odzvanjaju, odbijajući se o zidove katakombi kao kliktaji ptica grabljivica.

„... verovatno su otišli na jug. Ako ima imalo mozga, naravno.“

„Da ima iole mozga“, kaže drugi vojnik, „prošao bi četvrti zadatak i sad nam car ne bi bio onaj plebejski ološ.“

Vojnici ulaze u naš tunel, i jedan od njih uvlači fenjer u kriptu preko puta naše. „Krvavog mu pakla!“, reče ustuknuvši hitro od onoga što se u njoj skriva.

Naša kripta je sledeća. Stomak mi se steže od straha, a ruka mi podrhtava na balčaku noža.

Pored mene Elija vadi i drugu oštricu iz kanija. Ramena su mu opuštena, a šake ležerno obavijene oko noževa. Ali kad pogledam u njegovo lice – nabrane obrve, stisnute vilice – srce mi se steže. On sreće moj pogled pa u trenu otkrivam da pati jer ne želi da ubije te ljude.

Ali ako nas vide, upozoriće ostale stražare i navući nam na vrat čitavu carsku vojsku. Stežem Elijinu podlakticu. On navlači kapuljaču preko glave i stavlja crnu maramu na lice, da bi se maskirao.

Vojnik se približava teškim korakom. Mogu da ga nanjušim – znoj, gvožđe i štroka. Elija čvršće steže svoja sečiva. Telo mu je izvijenjeno kao kod divlje mačke koja čeka da napadne. Stežem prstima narukvicu, majčin poklon. Na dodir, njena poznata struktura deluje kao melem.

Svetlost lampe dostiže ivicu kripe, vojnik je podiže...

Iznenada, dalje niz tunel, odjekuje tup udarac. Vojnici se okreću, trzaju mačeve i žure da istraže šta ga je izazvalo. Svetlost njihovih lampi brzo bledi, a odjeci stopala sve su tiši i slabiji.

Elija oslobađa zadržani dah. „Hajde“, kaže. „Ako je ta patrola pročešljavala ovaj deo, biće ih još. Moramo da stignemo do prolaza za bekstvo.“

Žurimo iz kripte, a potres tutnji kroz tunele, podižući prašinu i obarajući kosti i lobanje na tle. Spotičem se, a Elija me grabi za rame, uspravlja i prislanja uza zid, stajući pored mene. Kripta je ostala netaknuta, ali je tavanica tunela zloslutno napukla.

„Šta to bi, za ime božje?“

„Liči na podrhtavanje terena“, zakorači Elija napred, pogleda uprtog u plafon. „Ali u Seri zemljište ne podrhtava.“

Grabimo kroz katakombe s još većom žurbom. Posle svakog koraka očekujem da čujem drugu patrolu, da vidim baklje u daljini.

Elija se naglo zaustavlja, gotovo da uranjam u njegova leđa. Upravo smo ušli u kružnu dvoranu za sahrane, s niskim plafonom u obliku kupole. Pred nama su dva tunela. U jednom trepere baklje, dovoljno daleko da se jedva i razaznaju. Kripte su poređane duž zidova kao ožiljci, a pred svakom od njih je stražar, kamena skulptura naoružanog čoveka. Ispod njihovih šlemova u nas zure lobanje. Drhtim i prilazim bliže Eliji.

Ali on ne gleda ni u kripte, ni u tunele, ni u udaljene baklje.

Zuri u devojčicu u središtu kružne dvorane.

Odeća joj je pocepana. Rukom pritiska svežu ranu na boku. Ima fine skolarske crte lica, ali kad god pokušam da je pogledam u oči, spušta glavu tako da joj tamna kosa prekrije lice. *Siroto stvorenje*. Suze joj se slivaju razmazujući prljavštinu po obrazima.

„Deset mu paklova, ovde je baš gužva!“, gundā Elija. Prilazi devojčici, s rukama ispred sebe, kao da prilazi preplašenoj životinjici. „Ne bi trebalo da budeš ovde, dušo.“ Glas mu je nežan. „Jesi li sama?“

Ona ispušta slabašan jecaj. „Pomozi mi“, šapuće.

„Da vidim tu ranu. Mogu da je previjem.“ Elija se spušta na koleno, da bi bio na njenom nivou, baš kao što je moj deda radio sa svojim najmlađim pacijentima. Ona skreće pogled s njega i upućuje ga ka meni.

Zakoračujem napred, ali mi instinkt nalaže oprez. Devojčica me posmatra. „Hoćeš li da mi kažeš kako se zoveš, malena?“; pitam je.

„Pomozi mi“, ponavlja ona. Zbog načina na koji izbegava moj pogled, ježi mi se koža. Ali opet, sigurno su s njom rđavo postupali – verovatno Carstvo – a sad vidi Marcijale naoružane do zuba. Mora da je prestravljena. Pomera se unazad, a ja bacam pogled na tunel osvetljen bakljama. Baklje znače da smo na teritoriji Carstva. Samo je pitanje vremena kad će naići vojnici.

„Elija.“ Pokazujem glavom prema bakljama. „Nemamo vremena. Vojnici...“

„Ne možemo samo da je ostavimo.“ Očigledno je da ga proganja osećanje krivice. Pritiska ga smrt njegovih prijatelja od pre nekoliko dana, na trećem zadatku; i ne pristaje da bude uzrok još jedne. A učinicemo baš to ako ostavimo devojčicu samu da umre od povreda.

„Imaš li porodicu u gradu?“, pita je Elija. „Trebalo li...“

„Srebro“, naginje ona glavu. „Trebalo mi srebro.“

Elija podiže obrve. Ne mogu da ga krivim. Ni ja tako nešto nisam očekivala.

„Srebro?“, kažem. „Mi nemamo...“

„Srebro.“ Ona vuče noge postrance kao rak i ja uočavam kako se neki blesak u njenom oku probija kroz zamršenu kosu. *Čudno.* „Novčić. Oružje. Nakit.“

Ona baca pogled na moj vrat, uši, ručne zglobove i tim pogledom se odaje.

Zurim u kao katran crne lopte na mestima gde bi trebalo da joj budu oči, pa grabim nož. Ali Elija je već ispred mene i sablje mu svetlucaju u rukama.

„Natrag!“, reži on na devojčicu, postavi masku čitavim svojim bićem.

„Pomozi mi.“ Devojčica pušta da joj kosa još jednom prekrije lice, a ruke skriva iza leđa, kao groteskna karikatura bespomoćnog deteta. „Pomozi.“

Na moje očigledno gađenje, usne joj se izvijaju u podrugljiv osmeh, koji njenom inače ljupkom licu daje nepristojan izgled. Reži – ispušta grleni zvuk koji sam čula ranije. *To* je ono što sam naslućivala da nas posmatra. *To* je bilo prisustvo koje sam osetila u tunelima.

„Znam da imaš srebro“, divlja glad oseća se u glasu devojčice. „Daj mi ga. *Potrebno* mi je.“

„Beži od nas“, kaže Elija, „dok ti nisam otkarirao glavu!“

Devojčica – ili šta god da je – ne obraća pažnju na Eliju i usmerava oči ka meni. „Tebi ne treba, malo ljudsko biće. Daću ti nešto zauzvrat. Nešto divno.“ „Šta si ti?“, šapućem.

Ona širi ruke, šake joj sijaju neobičnim zelenim sjajem. Elija žuri prema njoj, ali se ona raspolućuje, klizi pored njega i steže prstima moj ručni zglob. Vrištim, koža mi gori na sekundu, a ona poleće unazad, urlajući i hvatajući se za ruku kao da je u vatri. Elija me podiže na noge, hitnuvši istovremeno nož na devojčicu. Ona ga izbegava i dalje vrišteći.

„Prepredena devojčice!“ Baca se dalje od Elije, koji ponovo skače prema njoj, ali ona zuri samo u mene. „Lukava si ti! Pitaš me šta sam, a šta si ti?“

Elija zamahuje prema njoj, nameravajući da joj nožem prereže vrat. Nije dovoljno brz.

„Ubico!“, vrišti ona na njega. „Ubico! Crkni. Nek te smrt pokosi! Ako bi tvoji gresi postali krv, udavio bi se u reci koju si sam stvorio.“

Elija se tetura unazad, a šok mu se ogleda u očima. Svetlo u tunelu treperi. Tri baklje nam se brzo približavaju.

„Dolaze vojnici“, okreće se nakaza prema meni. „Ubiću ih za vas, devojko s medenim očima. Prerezaću im vratove. Već sam vratila one druge koji su vas pratili, poslala sam ih natrag u tunel. Ponovo ću to učiniti. Ako mi daš svoje srebro. On ga želi. Nagradi nas kad mu ga donesemo.“

Ko je on, za ime božje? Ne pitam, samo dižem bodež u odgovor.

„Glupa ljudska bića“, steže devojčica pesnice. „Uzeće ti ga on. Pronaći će način.“ Zatim se okreće prema tunelu. „Elija Veturije!“ Odstupam za korak. Njen vrisak je tako glasan da ga verovatno čuju i u Antijumu. „Elija Vetu...“

Glas joj zamire kad Elija zari mač u njeno srce. „*Ifrite, o, ifrite iz pećine*“, kaže on. Telo joj klizi sa oružja i ona treska na zemlju kao kad pada stena. „*Voliš mrak, ali se bojiš oštrice.*“

„Stari stihovi.“ On stavlja sablje u kanije. „Donedavno nisam shvatao koliko su zgodni.“

Elija me hvata za ruku pa skrećemo u neosvetljen tunel. Možda nekim čudom vojnici nisu čuli vrisak devojčice. Možda nas nisu videli. *Možda, možda...*

Ali nismo mi te sreće. Čujem viku i topot čizama iza nas.

## ELIJA

**T**ri augzilijara i četiri legionara su na petnaestak metara od nas. Dok jurim napred, okrećem glavu da procenim njihovu brzinu. Shvatam da ih sad ima više: šestorica augzilijara i pet legionara, samo dva- naestak koraka daleko.

Biće sve više carskih vojnika u katakombama kako vreme prolazi. Do- sad je glasnik već odneo poruku susednim patrolama i bubnjevi će Serom proširiti upozorenje: *Elija Veturije primećen je u tunelima. Neka se jave sve čete.* Vojnici ne moraju da znaju moj identitet; loviće nas bez obzira na to.

Jurim naglo u levi tunel, vukući Laju za sobom, dok mi mozak skače s jedne na drugu misao. *Otkaçi ih brzo, dok još možeš. Inače...*

*Ne, šapuće maska u meni. Stani i pobij ih. Ima ih samo jedanaest. Lako je. Mogao bi to i zatvorenih očiju.*

Trebalo je i utvaru u sobi za sahrane da ubijem smesta. Helena bi mi se rugala kad bi znala da sam pokušavao da pomognem nakazi umesto da odmah shvatim ko je.

*Helena.* Mogu da se kladim u svoje oštrice da je već u sobi za ispitivanje. Marko – ili car Marko kako se sad zove – naredio joj je da me pogubi. A ona je zatajila. Još gore, punih četrnaest godina bila mi je najbliži prijatelj i saveznik. Nijedan od njenih grehova neće proći nekažnjeno – ne sada kada Marko ima apsolutnu moć.

Patiće u njegovim rukama. Zbog mene. Ponovo začuh utvaru. *Nek te smrt pokosi!*

Sećanje na treći zadatak tutnji mi u glavi. Tristas koji umire skaćući na Deksov mač. Demetrije koji pada. Leander takođe.

Krik ispred nas vraća mi prisebnost. *Bojno polje je moj hram.* U sećanje mi navire dedina stara mantra, i to baš kad mi je najpotrebnija. *Vrh mača je moj sveštenik. Igra smrti je moja molitva. Smrtni udarac je moja sloboda.*

Pored mene brekće Laja, telo počinje da je izdaje. Usporava me. *Mogao bi da je ostaviš*, šapuće mi podmukli glas u glavi. *Bio bi mnogo brži da si sam*. Gušim ga. Osim očigledne činjenice da sam joj obećao pomoć u zamenu za slobodu, znam da će učiniti sve što je u njenoj moći da se domogne Kaufskog zatvora – svog brata – čak i to da pokuša da sama tamo stigne.

U tom slučaju bi poginula.

„Brže, Laja“, kažem. „Preblizu su.“ Ona žuri. Zidovi od lobanja, kosti, grobnice i paukove mreže promiču pored nas sa obe strane. Mnogo smo južnije od mesta na kom treba da budemo. Odavno smo prošli tunel za bekstvo, gde sam nedeljama sakrivao neophodne zalihe.

Katakombe tutnje i podrhtavaju, obarajući nas oboje. Smrad vatre i smrti dopire kroz rešetke kanalizacije neposredno iznad nas. U sledećem trenutku kroz vazduh se prolama eksplozija. Ne zamaram se pitajući se šta bi to moglo da bude. Važno je da su vojnici usporili, strahujući od nesigurnih tunela kao i mi. Koristim priliku da povećam rastojanje između nas za nekoliko desetina koraka. Skrećem desno u pomoćni tunel, a zatim u duboku senku polurazorenog udubljenja u njemu.

„Hoće li nas pronaći, šta misliš?“, šapuće Laja.

„Nadam se da neće...“

Svetla plamte iz pravca kojim smo se zaputili i čujem snažan topot čizama. Dva vojnika skreću u tunel i njihove baklje nas jasno osvetljavaju. Zastaju na trenutak, zbunjeni, možda Lajinim prisustvom, ili zato što meni nedostaje maska. Onda ugledaju moj oklop i sablje pa jedan od njih prodorno zazviždi, privlačeći sve vojnike koji mogu da ga čuju.

Moje telo preuzima. Pre nego što ijedan od njih može da izvuče mač, zarijem oba sečiva u mekano meso njihovih vratova. Ruše se u tišini, a baklje im pucketaju na mokrom tlu katakombi.

Laja izlazi iz udubljenja s rukom na ustima. „E... Elija...“

Naglo se vraćam u udubljenje, vukući i nju sa sobom, i stavljam sablje u korice.

„Ubiću ih onoliko koliko budem mogao“, kažem. „Ne mešaj se. Ma koliko loše izgledalo, ne mešaj se, ne pokušavaj da pomogneš.“

Dok izgovaram poslednje reči, iz tunela s naše leve strane u vidokrug ulaze vojnici koji nas jure. Udaljeni su pet koraka. Četiri. U glavi sam već hitnuo noževe, koji su pronašli svoje mete. Iskačem iz udubljenja i izvlačim ih iz kanija. Prva četiri legionara tiho padaju na zemlju, jedan za drugim, bacam ih lako kao da kosim žito. Peti pada posle zamaha sablje. Pršti

vruća krv, osećam kako mi se podiže žuč. *Ne razmišljaj. Ne oklevaj. Samo raščišćavaj put.*

Za prvom petoricom progonitelja pojaviše se još šestorica. Jedan mi skače na leđa pa ga skidam sa sebe udarcem lakta u lice, baš dok me drugi grabi za noge. Taj dobija čizmom po zubima. On počinje da urla i grebe zgrčenim prstima po slomljenom nosu i krvavim ustima. *Okret, udarac, korak u stranu, udarac.*

Iza mene Laja vrišti. Jedan od stražara izvlači je iz udubljenja, vukući je za vrat s nožem prislonjenim uz grlo. Njegovo cerenje brzo se pretvara u zavijanje. Laja mu zariva nož u bedro. Izvlači ga, a on se tetura unazad.

Okrećem se prema poslednjoj trojici vojnika. Beže.

Celo Lajino telo se trese dok posmatra pokolj oko nas: sedam mrtvih. Dvojica povređenih kukaju dok pokušavaju da ustanu.

Kad pogleda u mene, oči su joj razrogačene zbog mojih krvavih sabalja i oklopa. Preplavljuje me tako jak stid da želim da propadnem u zemlju. Sad me vidi do kraja, vidi bednu istinu o suštini mog bića. *Ubica! Kosač!*

„Laja...“, počinjem, ali se tunelom kotrlja duboko ječanje, a tle podrhtava. Kroz rešetke kanalizacije čujem vrisku, povike i zaglušujući odjek snažne eksplozije.

„Šta je to, deset mu krvavih paklova...“

„To je skolarski Otpor“, šišti Laja kroz nos. „Pobunili su se!“

Ne stižem da pitam kako zna za tu fascinantnu poslasticu, jer u tom trenutku iz levog tunela sevaju srebrni odsjaji.

„Nebesa, Elija!“ Lajin glas je prigušen, a oči razrogačene. Približava se ogromna maska, starija od mene desetak godina i nepoznata. Druga je malena, čak sićušna. Smirenost njenog maskiranog lica u suprotnosti je s hladnim besom koji izbija iz nje.

Moja majka. Komandantkinja.

Topot čizama grmi s naše desne strane dok zviždaljka privlači još vojnika. *Klopka.*

Tunel ponovo ječi.

„Stani iza mene“, dobacujem Laji. Ne čuje me. „Laja, dođavola, staniiii...“

Poskočivši neočekivano, ona grunu pravo u moj stomak, trapavo, očajnički, rušeći me na jedan od zidova kriptе. Probijam telom gustu paučinu iznad kriptе i leđima padam na kameni kovčeg. Laja delimično leži preko mene, a delimično je zaglavljena između kovčega i zida kriptе.

Ošamućuje me mešavina paučine, grobnice i toplote devojkе pa sam jedva sposoban da promucam, „Jesi li lu...“



*BUM.* Plafon tunela u kom smo maločas stajali ruši se iznenada, a gromoglasnu tutnjavu pojačava rika eksplozija u gradu. Guram Laju pod sebe, stavljajući joj ruke preko glave da je zaštitim. Ali grobnica je ta koja nas spasa. Kašljemo zbog talasa prašine koja se podigla posle eksplozije. Potpuno sam svestan da bismo, da Laja nije tako brzo reagovala, oboje bili mrtvi.

Tutnjava prestaje, a sunčevi zraci probijaju se kroz gustu prašinu. Iz grada se čuje odjek jauka. Pažljivo se dižem s Laje i okrećem prema ulazu u grobnicu, napola zatrpanu kamenjem. Virim u ono što je ostalo od tunela. A to nije mnogo. Odronjavanje je bilo potpuno – na vidiku nema nijedne maske.

Verem se napolje iz kripe, napola vukući a napola noseći preko ruševina Laju koja i dalje kašlje. Krv pomešana s prašinom – ne njena, utvrdio sam – curi joj niz lice dok udara po čaturici. Prinosisim je njenim usnama. Posle nekoliko gutljaja uspravlja se na noge.

„Mogu... mogu da hodam.“

Stene su zakrčile tunel s naše leve strane, ali ih vojnici rukama razgrču. Kroz prašinu se naziru komandantkinjine sive oči i plava kosa.

„Hajde.“ Veremo se iz razvalina katakombi do bučnih seranskih ulica. *Deset mu krvavih paklova!*

Kao da niko nije primetio urušavanje ulice u grobnicu – svi su suviše zauzeti piljenjem u stubove vatre koja se diže visoko u nebo: guvernerova veleepna kuća bukti kao varvarska pogrebna lomača. Oko njene ugljenisane kapije i na ogromnom trgu desetine marcijalskih vojnika zadubljeno je u žestoki okršaj sa stotinama pobunjenika odevenih u crno – borcima školarskog Otpora.

„Ovuda!“ Okrećem se od guvernerove palate, oborivši dva pobunjenika koja su se približavala, pa grabim u prvu ulicu preko puta. Ali u njoj besni vatra koja se brzo širi, a svuda po zemlji leže razbacana trupla. Grabim Lajinu ruku i jurim prema sledećoj poprečnoj uličici, samo da bih otkrio da je i tamo sve užasno kao i u prethodnoj.

Preko zveketa oružja, krikova i hućanja vatre, sa seranskih stražarskih kula pomamno bubnji, pozivajući dodatne trupe u Ilustrijanski, Oružarski i Kvart stranaca. Jedna kula izveštava o mom položaju u blizini guvernerove palate, naređujući svim raspoloživim četama da se pridruže lovu.

Tik uz vilu, neka svetloplava glava proviruje iz urušenog tunela. *Prokletstvo!* Stojimo blizu centra trga pored pepelom prekrivene fontane, koja prikazuje propetog konja. Prisanjam Laju uz nju, pa se saginjem, očajnički tražeći put za bekstvo pre nego što nas spaze komandantkinja ili neko od Marcijala. Ali čini mi se da su sve zgrade i ulice blizu trga u plamenu.

*Gledaj pažljivije!* Svakog časa će komandantkinja izroniti u okršaj na trgu i svojim užasavajućim veštinama probijaće se kroz bitku da bi nas pronašla.

Osvrnuh se prema njoj dok je otresala prašinu sa oklopa, neuzrjana haosom. Od njene mirnoće ježi mi se koža na potiljku. Njena škola je uništena, sin i neprijateljica pobjegli, a grad je u potpunom rasulu. Ipak, uprkos svemu, izuzetno je sabrana. „Tamo!“, grabi me Laja za ruku i pokazuje na uličicu skrivenu iza prevrnutih kolica nekog torbara. Čučeći krećemo na tu stranu, a ja zahvaljujem nebesima na metežu koji Skolare i Marcijale drži podalje od nas.

Za nekoliko minuta stižemo do uličice. U trenutku kad se spremamo da uđemo, koristim priliku da pogledam natrag – samo jednom, tek da budem siguran da nas nisu videli.

Pretražujem po kršu pogledom – kroz gomilu boraca Otpora usmerenih na nekoliko legionara, preko maske koja se bori s desetak pobunjenika istovremeno, sve do ruševine tunela, gde stoji moja majka. Jedan stari skolarski rob, koji pokušava da pobjegne od pustošenja, pravi grešku prolazeći pored nje. Ona mu sjuri mač u srce nonšalantno brutalna. Ali ne gleda u njega. Umesto toga, zuri u mene. Pogled joj je preleće preko trga kao da smo povezani, kao da zna svaku moju misao.

Smeši se.

## LAJA

**N**a naduvenom licu komandantkinje – osmeh, kao kod bezbojnog crva. Iako sam je videla samo na trenutak pre nego što me je Elija odvuкао od krvoprolića na trgu, otkrivam da sam nesposobna da kažem ijednu reč.

Zanosim se, čizme su mi i dalje prekrivene krvlju iz klanice u tunelima. Kad pomislim na Elijino lice posle toga – na gnušanje u njegovim očima – ježim se. Hoću da mu kažem da je uradio ono što je morao da bi nas spasio. Ali ne mogu da izgovorim ni reč. Sve što mogu jeste da se uzdržim od povraćanja.

Vazduh razdiru zvuci patnje – Marcijala i Skolara, odraslih i dece, izmešanih u jednom nerazmrsivom vrisku. Jedva ga i čujem, usredsređena na izbegavanje krhotina stakla sa zapaljenih kuća koje se ruše na ulice. Bacam pogled preko ramena desetak puta, očekujući da vidim da nam je komandantkinja za petama. Odjednom se osećam kao da sam i dalje ona devoјčica od pre mesec dana. Devoјčica koja napušta brata u carskom zatvoru, koja cvili i jeca kad je išibaju. Devoјčica bez trunke hrabrosti.

*Kad te strah preplavi, koristi jedino što je snažnije od njega, onu neuništivu silu kojom raspolažeš – svoj duh. Svoje srce.* Čujem reči koje mi je juče rekao kovač Spiro Teluman, prijatelj i mentor mog brata.

Pokušavam da pretvorim svoj strah u gorivo. Komandantkinja nije nepogrešiva. Možda me čak nije ni videla – njena pažnja je usmerena na sina. Jednom sam joj već pobeгла. Pobeći ću joj opet.

Adrenalin kulja mojim venama, ali dok jurimo iz jedne u drugu ulicu, spotičem se preko male gomile šuta i padam preko kaldrme crne od gareži.

Elija me diže na noge, lako kao da sam perce. Pilji napred pa nazad, u prozore i krovove oko nas, kao da očekuje da će se svakog časa na njima pojaviti njegova majka.

„Moramo da nastavimo.“ Trzam mu ruku. „Moramo da pobegnemo iz grada.“

„Znam.“ Elija skreće u prašnjav sasušen voćnjak ograđen zidom. „Ali nećemo uspeti ako smo premoreni. Ne bi bilo loše da predahnemo nekoliko minuta.“

On seda, a ja nevoljno padam na kolena pored njega. Vazduh u Seri miriše čudno i pokvareno, oštar smrad sagorelog drveta meša se sa nečim mračnijim – krvlju, telima u plamenu i isukanim mačevima.

„Kako ćemo stići do Kaufa, Elija?“ To pitanje me muči otkad smo skliznuli u tunele iz kasarne na Crnoj steni. Moj brat je dopustio da ga marcijalski vojnici odvedu da bih imala priliku da pobegnem. Neću dozvoliti da umre zbog te žrtve – jedino mi je on preostao od porodice u ovom prokletom Carstvu. Ako ga ne spasem ja, niko neće. „Hoćemo li se sakriti na selu? Kakav je plan?“

Elija me sa svog mesta nepokolebljivo gleda neprozirnim sivim očima.

„Tunel za bekstvo odveo bi nas zapadno od grada“, odgovara. „Trebalo je da idemo preko planinskog prevoja na severu, opljačkamo tribalski karavan i prerušimo se u trgovce. Marcijali ne bi tragali za nama oboma – i ne bi nas tražili na severu. Ali sada...“, on sleže ramenima.

„Šta to znači? Imaš li uopšte bilo kakav plan?“

„Imam. Da odemo iz grada. Da pobegnemo komandantkinji. To je jedini plan koji je sad važan.“

„A posle?“

„Jedno po jedno, Laja. Trenutno moramo da se nosimo s mojom majkom.“

„Ne bojim se nje“, kažem da ne pomisli da sam i dalje onaj plašljivi mišić koga je pre nekoliko nedelja sreo na Crnoj steni. „Više ne.“

„Trebalo bi“, kaže Elija suvo.

Oglašavaju se bubnjevi, zvukom koji protresa kosti. Glava mi zvoni od njihovih odjeka.

Elija diže glavu. „Prenose naše opise“, kaže. „*Elija Veturije: sive oči, visok metar i devedeset, 95 kila, crnokos. Poslednji put viđen u tunnelima južno od Crne stene. Naoružan i opasan. Beži sa skolarskom ženskom osobom: zlatne oči, metar i sedamdeset, 54 kila, crna kosa...*“ Zastaje. „Shvataš poentu. Love nas, Laja. Ona nas lovi. Nema puta iz grada. Strah je sada mudar vodič – održaće nas u životu.“

„Zidovi...“